

machart

Až pak můžeme zapomenout

MARTIN
KUŠKA

Syrový thriller ze zapomenutých čtvrtí Berouna
a nočních ulic Prahy

machart

text © Martin Kuška, 2024
ilustrace © Jakub Onderka, 2024
978-80-7656-086-4

Až pak můžeme
zapomenout MARTIN
KUŠKA

Syrový thriller ze zapomenutých čtvrtí Berouna
a nočních ulic Prahy

Prolog

Připadá mi, že už to nezvládám. Že to všechno nabralo směr, jemuž jsem se usilovně snažil vyhnout. Nebo je to naopak? Nevím. Nedokážu to v tomhle stavu, kdy si nejsem jist ani svou vlastní identitou, racionálně zhodnotit. Nechal jsem se na tuto cestu uvést záměrně? Nevím ale ani to. Vím jen, že teď svírám volant tak pevně, až mi bělají klouby. Světla města slábnou. Přesto mě řada z nich pronásleduje. Propalují se čelním oknem až do sítnice mých očí. Do mého rozostřeného vidění. Divají se na mě z oken lidí? Co vidí? Koho? Blázna, šílence, jenž se řítí městem? Co na tom záleží?

Mrkám. Snažím se trochu probrat. Bože, kolik vůbec jedu? Zdá se mi, že možná až moc rychle. Okolí se míhá, nejsem schopný se na to soustředit. Míjím jedno, dvě auta, vyspané popelnice. Hlavně ať mi nikdo nevběhne pod kola!

Úplně mě vyděsilo, jak moc jsem byl rozrušený před tím, než jsem začal ujíždět. A co jsem udělal. Nečekal bych, že to dokážu. Ale dohnali mě k tomu...

Nebo to vidím přehnaně? Už ani to nedokážu posoudit. Nedokážu. Svět kolem mě se dál rozostřuje, upadám skoro do bezvědomí. Je mi z toho na zvracení. Hlava mi ze všeho třeští. Srdce mi buší do hrudního koše jako píst parní lokomotivy. Nedá se to. Tohle ne. Posral jsi to. Přehnal. Ale oni si za to mohli sami...

Mrkám. Rozhlížím se. Sakra, kde jsem? Ztratil jsem na chvíli vědomí? Zase ta světla pouličních lamp. A svítí se i v bytech všech těch fádnic paneláků. Ať je někdo zhasne, ať je třeba vysklí kamenem! Ať už lidi v těch oknech přestanou svítit! No tak, zalezte do postelí a jděte už spát! Nestarejte se. Stejně o to nestojím.

Vidím odlesky lamp i na zaparkovaných autech. Rozpíjejí se po kapotách. Září. Nebo to jsou odletující jiskry? Já bouřím? Sdírám laky, mačkám plechy? Trochu mě to probírá.

Několik zpětných zrcátek odletuje. Ale jedu dál. Jedu, jinak se snad sám ve svém těle uvařím. Dál držím plyn na podlaze. Možná bych měl přeřadit. Ten motor vyje děsně nahlas.

Přede mnou se jako dlaně začíná otevírat rozcestí. Křížovátka. Za plotem je vlčák. Štěká, cení zuby, skáče na pletivo. Svítím mu přímo do chřtánu. Blížím se k němu. Už nemůžu. Tenhle „výsmah“ musí být poslední. Teda, jestli tohle není moje vůbec poslední chvíle, napadá mě.

A náhle cítím náraz. Nebo se mi i tohle zdá? Nezdá. Obrovská síla mě tlačí na volant, div mi nezlomí zápěstí. Pouštím ho, nedá se udržet. Moje tvář se blíží k čelnímu sklu, na němž se právě rozběhly praskliny. Než zavřu oči, vidím, jak vlčák se staženým ocasem bázně utíká. Vidím i to, jak mě chce pohltnout past z pletiva. Plot, do něhož autem narážím, se roluje vzhůru jako hřbet vlny. Konečně zavírám oči. Sklo mě škrábe do tváří. Jako pěst napumpovaného boxera letím kupředu, abych zasadil závěrečnou ránu. Ránu sobě samému, za tohle všechno. Za všechnen zmar, ale hlavně za to, jak se zachovali, jak mě pohřbili a všechno krásné v životě s tím.

Však oni nesou vinu. Nikdo mě nepřesvědčí o opaku! Nebo to snad není pravda? Můžu za něco? No?! Moje nitro mlčí. Jak je to? Rozhodni se už!

Zdá se mi, že mě pletivo jako nějaká pevná pavučina zachytává. Už vůbec nevím, jak jsem se do téhle pozice dostal. Odráží mě, padám někam zpátky, propadám se do hlubin. Ale do hlubin své duše asi ne. A náhle slyším plech. Cítím, jak se pod mojí vahou mačká, lehce deformuje. A dýchám. Pořád ještě dýchám, do ohlušujícího ticha, které se najednou kolem mě rozprostírá.

To možná, abych si konečně uvědomil, jak tohle celé začalo. Nebo spíš skončilo. Aby mi došlo, kdy to všechno dosáhlo fatálního vrcholu, z něhož už šlo jenom padat, pokud jsem nebyl už tak na dně.

Otevírám oči. Pohnu se. Znovu slyším, jak se promáčkly plechy. Ležím na kapotě svého auta. Zaklíněný pod pletivem.

A přemýšlím. Tak kde a kdy to začalo být nevladatelné? Intoxikovaná mysl se snaží ještě jednou naskočit, nastartovat. A konečně to vidím. Sebe...

Muže, který prochází liduprázdnou noční ulicí. Jde téměř bezcílně a cítí, jak nastupuje dojezd. Všechny opojné efekty drogy se vytrácejí a místo nich se vkrádají jenom pocity strašné prázdnoty. Ten muž už je dobře zná. Během tohoto stavu existuje pouze ve svém vlastním světě, všechno okolní je vzdálené a on do toho nedokáže zasáhnout. A přesně to se mělo stát i tu noc. Na třídě Míru. Jak příznačné...

Doplahočil jsem se tehdy k potemnělému přechodu u výjezdu z vedlejší ulice. Silnice tam mírně stoupala, pouliční světla v dáli osvětlovala předzahrádky rodinných domů a oprýskané fasády nedalekého ghetta při druhé straně ulice. A přímo přede mnou, v přízraku nočního města, zjevila se osvětlená modrá budova. Kýčovitě vyhlížející pivnice s diskotékou, odkud se trousilo pár přioopilých lidí. Míjeli mě. Možná se mi i smáli. Nevím, jestli jsem si toho objektu někdy dřív všiml. Asi ne. Ale teď to bylo jiné, i přes to myšlenkové a možná i fyzické odpojení, přes všechny ty snahy halucinačních stavů podmanit si mě, dokázal jsem na několik málo vteřin zapojit smysly. Viděl jsem auto. Luxusní auto za tou diskotékou. A v něm lidi. Dva. Muže a ženu, spíš dívku. A překvapilo mě, že jsem najednou i přes svůj stav věděl, že co vidím, je reálné, děje se to a já ji poznávám. Hádala se v autě s tím cizincem. Viděl jsem oba jejich rozčilené obličejce. Ten jeho vypadal agresivně, ale tak chladně, až mě zamrazilo. Ona najednou vystoupila. A on také. Hned byl u ní, napřáhl ruku a udeřil ji, až se zasténáním upadla.

A já nedokázal nic udělat. Nešlo to. Propadal jsem se znovu někam do zatracení, začínal jsem zase existovat pouze ve svém vlastním světě. Jako bych k té dívce natahoval ruku, pomocnou ruku, ze všech sil, ale ona se vzdalovala. Bylo to, jako by se držela hrany útesu, na kterém já bezpečně stojím, ale náhle se pouští, mizí v temnotách, vyhasíná její mladá

duše. A já, aniž bych dokázal zareagovat, hledím jen do jejích vzdalujících se očí. Jako bych tam zkameněl.

Stál jsem tam tehdy odtržen od reality, přestával vnímat, co se na tom parkovišti přes silnici, ve skrytu stínů budovy, děje, jak to celé pokračuje. Ale jedno jsem tehdy věděl jistě. To, co jsem viděl, to nebyla halucinace. A tu dívku jsem prostě poznal. Poznal! To na tom bylo to nejhorší. Ten chlápek ji prostě zákeřně, bez jakéhokoli studu a svědomí udeřil. To jsem viděl taky. To všechno bylo hrozné. Protože to byla...

V ten moment jsem nevěděl, co bude ještě následovat. Co za lavinu to spustí, až do tohoto okamžiku, ve kterém se nacházím tady na kapotě rozstřeleného auta.

Už nad tím nedokážu dál přemýšlet, protože něco, co vypadá jako stroboskopy, mě teď vrací zpátky. Stroboskopy? Opravdu? Jsou to nějaká ostrá světla, určitě. Řežou mě do očí. Někdo na mě mluví. Mužský hlas se mě ptá, jestli jsem v pořádku. Ale to já nevím. Nevím to stejně jako spoustu dalších věcí, ale tohle už musí skončit. Musím s tím něco udělat...

Kapitola 1

Bratrství

Těžké prosklené dveře se pod tlakem vlny různě oděných postav rozevřely do plné šíře. Každý druhý je přidržel a ti ostatní s unavenými pohledy jen nepřítomně procházeli. Poslední noční směna byla u konce. Páteční ráno se probouzelo, kvapně svítalo. Zástupy dělníků a dělnic rychle proudily na prostranství před výrobní haly. Celý prostor lemovaný tujími a téměř nekonečnými ploty rozsáhlého areálu, jemuž by někdo odvážně mohl říct i průmyslová zóna, nebo klidně i plivnutí do tváře orné půdě, prosytil kouř z cigaret. Jejich žhnoucí špičky dělníky naváděly na parkoviště k jejich vozům. I Bořek Kříž vyšel před halu, kde strávil posledních osm hodin, a v hloučku asi dvanácti lidí mířil mlčky s hlavou lehce svěšenou k turniketu, který dělil samotné prostranství podniku od parkoviště u silnice, u níž se tísnily zaprášené svozové autobusy. Uvědomil si, jak rychle rána posledních dnů zchladla; šel jenom v lehké rozepnuté mikině a širokých béžových kraťasech nad kolena a zachvěl se zimou. Však už je téměř polovina září, tak co jiného by se dalo čekat, napadlo ho v duchu.

Když si stoupl do fronty u turniketu a začal z kapsy lovit klíče, uslyšel za sebou: „A už se nám to blíží! Karty od fabriky jako škrabky na skla připravit!“ zvolal muž v černé kšiltovce a s rukama v kapsách lehké větrovky. Bořek se pousmál. Pak se konečně dostal přes osahaný kolotoč na parkoviště. Už to bude skoro půl roku, co sem nastoupil. Došlo mu, že zde přečkal více než celé léto. Přesně si na to pamatoval, i když nevěděl, zda je na co pamatovat. Mezi auty se táhly pavučiny babího léta a na mnoha místech připomínaly levitující korále.

„Hele, Bořku, prosím tebe, předal jsi to všechno Jirkovi a vysvětlil mu, s čím má jít za elektrikářema, až přijdou na

šichtu? Přišlo mi, že jsi šel nějak moc rychle na šatnu," ozvalo se nahlas od vedlejší řady aut.

Bořek sklopil zrak, jako by dělal, že se ho to netýká. Zvažoval, že si zahraje na hluchého, protože vedle něho právě kdosi nastartoval starou hranatou hondu s plechově burácivým zvukem laděného výfuku. Bořek neměl rád tenhle tón vedoucího směny, který se pořád o všechno přehnaně staral, jako by na jeho bedrech stál chod celé fabriky. Úzkostná snaha o veškerou kontrolu byla otravná. Přitom měl na starosti jenom malý úsek, skupinku dělníků kontrolujících hotové výrobky z linek a případně se starajících o jejich opravu. K nim většinou patřil i Bořek, jeden z posledních nabraných kmenových zaměstnanců, než se i sem začala vkrádat neblahá předtucha finanční krize a bezbřehého propouštění všech postradatelných.

Nakonec na toho lehce prošedivělého muže s rybářskou khaki vestičkou jenom souhlasně kývnul a pak se znovu odvrátil. Počkal, než pár aut vyjede z řady. Ucítil zplodiny ze studených motorů. Ta tam byla přívětivost nezkažené čistoty rána, které zanechalo třpytící se rosu na kapotách i oknech. Bořek odemkl svůj starý ford, černý třídveřák z první poloviny devadesátek, batoh odhodil na sedadlo spolujezdce a rychle nastartoval, aby byl co nejdřív na ubytovně a konečně se pořádně vyspal. Aby se vyspal naposledy na tom místě, které mu bylo téměř celý uplynulý rok domovem, postrádajícím však veškeré soukromí a útulnost, jež by mnohdy tolik uvítal. Těšil se, až ulehne, a pak, v brzkém pátečním odpolední, kdy je většina lidí ještě v práci, všechny věci naloží a zmizí odtamtud do nově pronajaté garsonky na druhém konci města. Prostupoval ho příjemný pocit, že má tohle všechno už tak blízko na dosah.

Ted' před sebe pohlédl unavenýma očima, jak stěrače setřely rosu, v níž zlátló vycházející slunce. Pak se uvolnilo místo a on mohl vyjet z řady ven. Míjel skupinky lidí, míjel auta, občas se s někým přes sklo úsporně pozdravil a zanedlouho

už mířil po silnici na berounské předměstí, které se ospale krčilo v údolí za horizontem. Když tudy takhle po nočních směnách projížděl, pomalu se ploužil ucpaným Královým Dvorem plným přechodů, konejšen tichým předením motoru, cítil, jak se mu klíží oči. Někdy se skoro divil, že se ještě nic nestalo a štválo ho, jak se ani po takové době, kdy prožil nejspíš hned několik životů, nedokázal dát pořádně fyzicky dohromady.

Naštěstí už byl skoro tam. Poslední rušná křižovatka. Všichni mířili opačným směrem, do práce. Protáhl ruce na volantu. Pak se konečně uvolnilo místo. Zařadil, sešlápl plyn a rozjel se okolo benzinky okrajem sídliště směrem za sportovní centrum, kde se nedaleko labyrintu osiřelých garáží krčila nízká ubytovna.

Vstal do slunečného odpoledne, přesně jak si plánoval. Alespoň to tak Bořkovi připadalo, podle světla za tenkými závěsy. Zvenku uslyšel ruch probíhající stavby naproti přes silnici a dolehly k němu i hlasy trénujících sportovců na blízkém stadionu. Převalil se v posteli a zašmátral po nočním stolku. V hrdle měl sucho, jako obvykle po noční, kdy při monotónní práci zapomínal pít. Našel půllitr s vodou, a když ho polovinu vypil, vzal do ruky telefon. Bylo půl třetí a na malém barevném displeji staré nokie svítily dva nepříjaté hovory a dvě SMS. Zvláštní. Nestávalo se, že by ho někdo tak urputně sháňel. Už dávno ne. Bořek si prohrábl vlasy a plný zvědavosti mobil odemkl. Snažil se mu dovolat starší bratr, Radek. Od něj byla i jedna SMS. Druhá patřila neznámému číslu.

„Zavolej mi zpátky. Jedu dnes do Berouna na prohlídku bytu. Potkáme se někdy později odpo,“ stálo v první zprávě.

Bořek se zamyslel. Jak dlouho už se neviděli? Dobrého půl roku, možná už tři čtvrtě? Bylo to, jak mu Radek půjčil peníze? To ne, to bylo předtím. Naposledy, to už Bořek chodil do práce. Konečně si vzpomněl, při jaké příležitosti to bylo. Vždyť spolu byli za mámou. Taky by tam už měl zase zajet.

Vstal a roztáhl závěsy. Pustil dovnitř venkovní vzduch a s telefonem u ucha se zahleděl na protější rušné stavenišť. Bylo mu zřejmé, že nebude trvat dlouho a nová zástavba Králův Dvůr s Berounem zcela propojí. Řadovky, vily, paneláky. To všechno si před jeho zraky podávalo ruce a travnatá pláň mizela v nenávratnu. Poslouchal vyzvánění a cítil jakýsi těžko popsatelný prašný závan od pracovních strojů. Vždycky to tak bylo, tady za sídlištěm. Vždycky to bylo ve vzduchu.

„Nazdar brácha. Ty jsi po noční, co? Nebo jsi ještě v práci?“ ozval se Radek a někomu vedle sebe něco pošeptal.

„Čau Radku. Jo, jsem po noční. Tedka jsem akorát vstával. Takže ty jedeš sem do Berouna?“

„Přesně tak. Hele, nemůžu teď moc mluvit, něco tady ještě dodělám, ať můžu včas vyrazit. Ale odhaduju, že kolem šestý bych mohl bejt volnej. Co takhle sejít se někde u náměstí a dát si dobrou večeří? Zvu tě,“ vybídl Radek.

„Jasně, proč ne. Ale napřed si taky musím něco zařídit. Dneska se stěhuju.“

„No nekecej! Doufám, že už žádná ubytovna. Tak to bude co povídat... Zavolám ti kolem tý šestý, jo? Nebo budeš chtít vyzvednout? Potřebuješ pomoc?“

Bořek věděl, že Radek, ztělesňující téměř dokonalý prototyp úspěšného muže v nejlepších letech, tedy, pokud ho člověk blíže neznal, by neměl zrovna velkou radost, kdyby viděl místo, kam se má Bořek stěhovat. Aniž by to jakkoli naznačil, bylo by to tak. Znal ho přece. A neměl mu to za zlé. Bořek však věděl, že je jeho stěhování správné. Nakonec i Radek by to pochopil.

„Ne, mám jenom pár věcí. Párkrát se otočím autem a bude hotovo. Přijdu pak do města pěšky. Tak se ozvi. A dík, že jsi dal vědět, brácho,“ odpověděl Bořek, než se pro tuto chvíli rozloučili. Téměř by zapomněl, že na něho v mobilu čeká ještě jedna zpráva. Poškrábal se na holé hrudi, odstoupil od okna a přemýšlel, v jakém duchu se setkání s bratrem asi ponese. Někde vzadu se krčilo pár nepříjemných vzpomínek,

promlouvání do duše, jednou i téměř zavržení, ale to všechno bylo to tam. Snad se nebude chtít vracet do minulosti. Snad už je to i pro něj uzavřená kapitola. Ještě chvíli se topil v myšlenkách a jeho pohled bloudil po nevelkém prostoru, který měl vyklidit. Ovladač od televize na židli u postele, náhradní bělavý pracovní plášť, pověšený na dveřích otevřené skříně, vedle ní dvě plastové přepravky plné starých vinylů, polepené samolepkami "Spiral Tribe", "Good night white pride" a "23", mezi jejichž obaly už roky sedal prach. A dobře hrající hifi věž, již se naštěstí nikdy nezbavil. Miloval její zvuk.

Bořek shlédl na ruku držící mobil a konečně otevřel druhou esemesku. Potřeboval také co nejdřív zavolat majitelce domu za nádražím.

Neznámé číslo mu říkalo: „Bořku, pokud je to tvoje číslo, jsi zván na dnešní vzácné shledání Axamit Soundsystem. Neviděli jsme se tolik let, že by byl hřích nepřijít. Od 20 hod. jsme v Berouně ve Spirále. Nedaleko zastávky U Černého koně. Richard Koledník.“

Bořek tomu nemohl uvěřit. Od koho na mě mají číslo, ptal se sám sebe. A nepolevil v tom ani o něco později, kdy stál před otevřeným kufrem svého auta a nakládal krabice s věcmi a oblečením. Setkání s Radkem, proč ne, ale pokračovat dál do hospody, do baru? Vždyť se mu dveře všech podniků dávno zavřely. Sám si je zavřel. Sám se tak rozhodl. Sám udělal tu tlustou dělicí čáru, aby...

Zavřel kufr a znovu vzal do ruky telefon. Jako by se chtěl o té zprávě ještě jednou přesvědčit. Nějak se mu nechtělo odpovědět. Ale viděl by Richarda rád, to si musel přiznat. Kdo tam ještě bude? Bořek se najednou cítil nerozhodný jako malý kluk. A to mu před rokem bylo čtyřicet. Nechal to plavat. Uvidí později, rozhodne se podle toho, jak to proběhne s Radkem. A se stěhováním.

Majitelka domu byla zakulacená, asi padesátiletá žena přímého jednání a strohého jazyka. Působila, že si s nájemníky domu, kteří jím za dlouhé roky prošli, zakusila svoje, a pro-

to nepůsobila moc přátelsky. Překvapivě však pomohla Bořkovi s věcmi ve dvou igelitových taškách, aniž by ho napadlo o to požádat, a tím si ho získala. On ji teď s přepravkami v rukou sledoval, jak mu odemyká dveře a pouští ho mezi stěny, které nyní měl on sám obývat. Garsonka se nacházela naproti schodišti v horním patře. Bořek odhadoval, že celý bytový dům, odhadem z přelomu 19. a 20. století, čítá osm bytů.

„Můžete využívat všechnen ten nábytek, jak jsme se domluvili. Akorát ta postel, s ní vám někdo pomůže? Jak to, že nemáte valník?“ zeptala se a položila igelitky do výklenku ve vstupní chodbíče, kde se lesklo staré ochozené lino. Stěny tam pokrývaly tapety s jemným vzorem.

„Já nemám ani tu postel. Zatím budu spát na matraci.“

Žena se podívala, zakroutila hlavou a šla otevřít okno.

„Ale na nájem máte?“

„Samozřejmě,“ ujistil ji.

„Nedivte se, že se ptám. Váš soused, pan Lacina, ten je zlatý, ale nájemníci pod vámi, s těma mám soužení. Oba mají práci, ale stejně nikdy neplatí včas. Ještě chvíli takhle a budu je pakovat, ať si s nimi užije někdo jiný. Já už se o li-dech za ty roky naučila.“

„A vy tady nebydlíte?“ zeptal se Bořek.

„Bydlela jsem tady čtyřicet let, ale zrekonstruovali jsme si rodinný domek tady nahoře, na Jarově,“ ukázala rukou směrem nad město a dodala: „máme výhled na celý Beroun, i když vy tady z patra taky nemáte špatnej.“

Po páté hodině měl Bořek hotovo. Procházel se po garsonce s klíči v ruce a cítil zvláštní uspokojení, hluboký vděk. Konečně znovu získal vlastní kuchyni a koupelnu. Nemusí se dál s nikým dělit o klíče od záchodu. Konečně si znovu může připadat jako normální plnohodnotný člověk. Vyklonil se z otevřeného okna a rukama se opřel o parapet. Nalevo lehce šuměla koruna staré lípy. Před sebou viděl střechy provozních budov u kolejí. Snad do nekonečné dálky se táhly šňůry nákladních vagonů, kilometry kolejí, řada vedle řady se

rozbíhaly do úctyhodné šíře, až Beroun vypadal jaksi vzdáleně. Celé to umocňovala dálnice a říčka Litavka, na jejímž břehu rostly vysoké topoly. Někde nedaleko byly slyšet hlasy dětí a ve větvích stromů ptáci zpívali pozdně odpolední symfonie. Bořek se otočil zády k oknu a založil si ruce. Nechali mu tady malý stůl a dvě židle, rozměrnou dýhovanou šatní skříň se zbytky po nalepených plakátech, podobně masivní komodu odhadem ze 70. let, křeslo s opotřebovaným čalouněním cihlové barvy, které by možná jiný už vyhodil, a několik polic na stěnách. Jemu zbývalo ještě vybalit novou mikrovlnnou troubu, rychlovarnou konvici a něco málo nového nádobí, které při poslední cestě sem koupil, než obchody v centru zavřely. Teď už se do ničeho pouštět nechtěl. Podíval se, kolik je hodin, a viděl, že je načase setkat se s bratrem.

Osprchoval se studenou vodou, převlékl se do čistého, a když se letmo v malém zrcadle na dveřích koupelny zkontroloval, vyšel na zešeřelou, chladnou chodbu a tiše za sebou zamknul. Všiml si malé mezery ve vedlejších dveřích. Chtěl pozdravit, ale slyšel, jak se dveře zabouchly. Nevzpomínal si, jak majitelka domu toho muže, který ho za dveřmi určitě pozoroval, předtím pojmenovala. Na seznámení bude čas jindy. Chtěl být s každým zadobře. Nechtěl už žádné konflikty. Ty ale vlastně nechtěl nikdy.

Setkali se před sedmou na skromné, ale vkusně, čistě zařízené zahrádce, vytvořené na travnatém plácku mezi dvěma pěšími ulicemi, vedoucími přímo na náměstí. Od patrových domů se natahovaly stíny, ale nedalekou dlážděnou ulicí, kudy na náměstí mířila auta, na oba ještě svítilo příjemně teplé slunce. Lidí okolo proudilo už pomálu, ale přesto se tady Bořek necítil zrovna komfortně. Nechtěl, aby ho tady viděl někdo, koho by si nepřál. Naštěstí pro sebe si sedl odvráceně od rohu ulic.

„Už máš něco objednáno? Vypadá to tady pěkně. Ani jsem si toho dřív nevšiml,“ řekl Bořek chvíli po tom, co se po-

zdravili, a co si staršího bratra letmo prohlédl, jestli se za ten necelý rok nějak změnil.

I on si ho prohlížel, se svým samozřejmým klidem. Zdálo se, že lehce přibral, ale stále se bezpochyby udržoval v kondici. Jenom mu teď kromě širokých ramen košili lehce napínalo i rostoucí břicho.

Radek zavrtěl hlavou a protřel si na tvářích jemně stříbřitě strniště: „Dorazil jsem těsně před tebou. Říkal jsem si, že by to tady mohl být takový kompromis pro nás pro oba.“

Pousmál se: „Popravdě, nečekal bych v Berouně mexický jídlo.“

Přicupitala mladá drobná servírka s jemnou, téměř dětskou tváří typické brigádnice. Na čtvercový stůl, u něhož se bratři lehce tísnil, položila menu a při dotazu, co si dají k pití, začala naučeně vyzdvihovat domácí limonády.

„Pro mě jenom vodu, jemně perlivou,“ upřel na ni přes sluneční brýle pohled Radek.

Bořek: „Tak rovnou dvě.“

Jen co odešla, Radek se s bratrským zájmem zeptal: „Je u tebe všechno dobrý?“

Tak kvůli tomu jsme se tady sešli? Opravdu? Neškodná kontrola a dohled, nedůvěra snad, pomyslel si Bořek a řekl jenom vševypovídající: „Brácha...“

Radek rychle pochopil. Tohle bylo potupné. Sundal si brýle, v odlesku jejichž zrcadlových skel se Bořek zřetelně viděl, vzal do ruky lístek a změnil téma: „Jak to šlo v práci? Jsi pořád tam, jak jsi předtím nastoupil? A jsem zvědavěj na to tvoje stěhování.“

„Pojď mi radši doporučit, co si mám dát. Mexickou kuchyni jsem asi ještě neměl.“

Když si objednali, Bořek se dal do řeči: „Jo, v práci to celkem jde. Jenom na noční směny si snad nikdy nezvyknu. Ještě že ta dnešní byla poslední. To nás před pár měsíci nutili chodit na šichtu i z pátku na sobotu, ale to je teď naštěstí pryč.“

„Naštěstí? Připrav se, že vaše odvětví, a nejen díly do aut, to ještě nějakou dobu budou mít těžký. Dej si bacha, aby tě teď nevyrazili kvůli nějaký blbosti. Nikomu nedej žádnou záminku, víš jak to je,“ nabádal Radek, který měl moc dobrý přehled, jak se situace vyvíjí.

Po roce 2000 zaměřil svoje podnikání hlavně na usnadnění vstupu zahraničním obchodním společnostem, především různým řetězcům, do České republiky, do vznikajících obchodních center a nákupních zón na výpadkách z velkých měst. Do té doby využíval svých porevolučních kontaktů k poměrně zdařilému budování bezpečnostní agentury. Nakonec, kontakty byly vždy tím hlavním, co se snažil tříbit a na čem si v byznysu zakládal. Proč se na všechno snažit přijít sám, když vám mohou poradit jiní. To byl tajný kód, který si Radek Kříž vštípil do hlavy ještě před pádem komunismu.

Bořek: „Myslíš, že až takhle se to bude hrát?“

„A ono nehraje? U vás se ještě nepropouští? Asi tam máte nějaký agenturní lidi, nebo ne? Tak co je s nima? Jsou tam ještě všichni, veselí a v pohodě, jistí si svým místem? Hm?“ pokládal Radek otázky a hleděl zpřímá na svého bratra. Bořek si nemohl nevšimnout naléhavosti, která se najednou do hlasu jeho bratra vkradla.

„Brácha, já jen prostě nechci, abys tam teď skončil. V tuhle nelehkou dobu. Představ si, jak by to asi tak dopadlo v téhle chvíli na pracáku. Zkejsnul bys tam zatraceně dlouho, ani nechci vědět jak. V lepším případě by si tě našla šedá ekonomika, rozumíš, někde házet lopatou za pár korun. Já tě nechci strašit, vážně. Jenom vidím, jak se věci vyvíjejí a prostě si moc dobře umím představit tu hvězdnou perspektivu, jaká by na tebe po výpovědi čekala,“ vysvětloval Radek a jenom na chvíli udělal pauzu, když servírka přinesla pití.

Pak začal prstem otírat orosenou láhev a pevným hlasem dodal: „Já ti říkám, tohle je teprve začátek krize. Příští rok to bude o dost větší peklo. Až pak se odrazíme ode dna. Nějaký firmy to zvládnou, jiný ne. Trh se pročistí. Drsně pro-

čistí. Takže beru jako samozřejmost ti tady říct o všem, co se může stát, protože nepředpokládám, že tady máš okolo sebe nějaký erudovaný ekonomy, neber to špatně."

Nechal svoje slova zapůsobit, chvíli čekal, jestli se dočká odpovědi, ale jenom viděl, jak na něho Bořek hledí se zdviženým obočím ve stylu: *Takhle si představuješ příjemný průběh tohoto vzácného setkání?*

„Já vím, že máš pořád ten svůj bohémskej pohled na všechno. Pohoda, všechno bude dobrý, řešme něco, až se to stane, ale prostě si jenom nejsem jistej, jestli je tenhle přístup vždycky k užítku,“ vzdychl lehce zklamaně Radek, ale neměl tak úplně pravdu. Bořek si toho všeho byl vědom, nebyl už to ten Bořek zpřed několika let, ani ten malý kluk z pražských Petřín, co tak rád se svým tátou pozoroval tramvaje, jak se otáčejí na konečné, kam jednou za čas zavítala i nejoblíbenější tramvaj, mazačka. Bořek prostě jenom nechtěl trávit ten vzácný čas setkání takhle, když už sem přišel, když už tady sedí se svým vlastním bratrem, jedním z mála blízkých lidí, co mu zůstali.

„Co ten byt, co jsi omrknul? Vždyť už máš tamty dva v Praze, nebo ne?“ zeptal se Bořek a Radek rychle pochopil, že s ním předchozí téma prostě nechce řešit. Na chvíli se rozpovídal, ale při jídle zůstali skoro celou dobu pohroužení v úsporném mlčení. Snad jako by se vídali každý den a neměli si co nového říct, nebo k sobě ani nepatřili a jenom tak, zcela cizí, zabrali místo u stolku, který na ně zbyl. Jeden ve vypasované, tmavě modré košili s drobným vzorem a decentních černých džínách, druhý v kontrastu s ním v rozepnuté černé mikině s kapucí s bílým vnitřkem a lehce zašlých tmavě šedých kalhotách.

„Tak tady mají quesadillu překvapivě dobrou. Zapečená tak akorát, salsa skvělá. A co tvoje burrito? Co na to říkáš?“ zeptal se Radek, když si otřel prsty do ubrousku. Bořek se uznale zatvářil a musel si přiznat, že tak dobré jídlo už dlouho nejedl.

„A co to stěhování? Střídáš zase ubytovnu? Nebo o co jde?“ vzpomněl si najednou Radek.

„Právě že s ubytovnou jsem skončil. Uvolnila se jedna levná garsonka za nádražím. Sdílet kuchyni i koupelnu mi už zatraceně lezlo krkem. Cítil jsem se... fakt špatně, tak nějak neúplně. Už to prostě stačilo. Potřeboval jsem se z tohohle dostat.“

Radek naslouchal.

„To rád slyším. Ale prostě sis tím musel projít. Asi nebyla jiná cesta po tom všem,“ dodal a chtěl ještě něco říct, ale na stole začal zvonit telefon. Radkova Nokia N82 s velkým barevným displejem se pomalu začala za jemných vibrací otáčet. Podíval se, kdo volá, a hovor odmítnul. Až v tu chvíli si Bořek všimnul klíčků od auta.

„Ty už nemáš range?“ vymanil se z rozhovoru dotýkajícího se znovu nepříjemné minulosti.

„S ním teď jezdí Linda.“

Bořek se otočil. Přes travnatý plácek pohlédl na dlážděnou ulici, kterou již halil stín vlahého zářijového večera. V řadě aut stál elegantní jaguar se zvláště hlubokou modrou metalízou. Bořek cítil, že by se v ní jeho pohled mohl utápnout dlouhé minuty. Otočil se zpátky a pohlédl s úsměvem na bratra, když si všiml přicházející servírky. Chtěl něco říct, ale Radek ho gestem ruky jasně zastavil.

„Ta večere je na mě, brácha, nelam si s tím hlavu,“ usmál se.

„To nemusíš,“ nesouhlasně zavrtěl hlavou, ale starší bratr se nedal. Kdyby vedle nich nestála ta mladá holka, nejradši by ho ještě ujistil, že teď už to opravdu není nutné, že už toho za něho Radek v minulosti zaplatil dost. A že už je mu to vlastně dost trapné.

Na laku Radkova auta se objevily jejich siluety. Odemknul a napadlo ho: „Chceš se projet?“

„Jakože řídit? Já ti nevím...“

„Klidně!“ ujistil ho Radek.

„Hele, to asi ne. Vyvez mě někam tady kousek za město, jestli chceš.“

Projeli zešeřelým centrem města se staženými okny a odbočili k bývalým kasárnám, kde se silnice zvedala do mírného svahu. Motor sametově předl a hluboké, téměř zlověstné bubláni se rozléhalo ulicí. Z údolí za Berounem, které svíraly dubové lesy, vystoupali až na otevřenou planinu, kde silnici lemovaly větry pokroucené jabloně. Před nedávnem zapadlé slunce tady zanechalo jemný, narůžovělý přísvit a všechny kontury rychle tmavly. Radek si napravo všiml výhledu do údolí Berounky a zastavil při krajnici. Chtěl vystoupit, ale musel počkat, než je objede auto, jehož řidič na ně nepochopitelně zatroubil. Všude voněla suchá tráva a nad stále vlažnou silnicí se hemžila mračna komárů. Bořek vystoupil do lehce svažité krajnice. Chvilí tam mlčky stáli opření o dlouhou kapotu jaguaru. Radek nakonec promluvil.

„Co Petr? Neozval se náhodou?“

Když Bořek zaslechl jméno jejich nejmladšího bratra, zamrazilo ho. Ten den, kdy odjel do bývalé Jugoslávie na pomoc svému nejlepšímu příteli, bosenskému muslimovi, jehož znal ze studií v Praze, se jevil jako z jiného života. A vlastně to skoro tak je, napadlo ho. Poslední čtyři roky se bratr už vůbec neozval. Když tam válka před mnoha lety skončila, on v muslimské komunitě, zřejmě ovlivněn islámem, zůstal.

Bořek zavrtěl nesouhlasně hlavou a bez výrazu se zahleděl na tmavé siluety koní. Připadaly mu na kraji ohrady dole ve svahu jako antické sochy. Ve výhledu daleko za nimi, ve vesnici na druhém břehu řeky, se právě začaly rozsvěcet mapy pouličních světel.

„A zkoušel jsi to i teď někdy?“ zajímal se Radek.

„No jasně. Ale číslo už dávno neexistuje. A když jsem se naposledy dostal na mail, nebyla tam žádná odpověď. Prostě nic.“

„Ale tvoje zpráva byla doručená?“

„Mailová?“

„Jo, jasně.“

„Nic mi nepřišlo, že by nebyla doručená. Ale už jsem na mailu nějakou dobu nebyl. Pořád nemám počítač.“

Radek řekl tak nějak pro sebe: „Nechápu ho. Že nedá vědět mně, tomu se nedivím, ale tobě... Kdyby se aspoň zajímal, jak je na tom máma. Vždyť to byl vždycky její ňuňánek. Taky bychom se za ní měli podívat. Zase tam spolu někdy zajet.“

Zpátky do města se vrátili zanedlouho. Bořek si poručil, ať ho Radek vysadí u nádraží. Nechtěl, aby viděl, kam se přestěhoval. Sledoval, jak se jaguar otáčí pod žlutými světly lamp a za hlubokého brumláni mizí po silnici směrem k dálničnímu nájezdu. Do bytu to měl kousek, jenom přejít most přes železniční trať a proplést se párem úzkých ulic, lemovaných zvlněnými chodníky porůstajícími trávou. Přesto si nakonec sedl na schody a dal myšlenku na večírek se starými přáteli ještě šanci. Ubalil si cigaretu, toho dne první, a s výhledem na potemnělý park před nádražím pomalu kouřil. Kus nad sebou slyšel projíždět auta, brzdit večerní vlak, který přijížděl od Prahy. V dáli šuměla dálnice. Podíval se do peněženky, kterou nosil na řetízku. Nepamatoval si, kolik má u sebe po odpoledních nákupech. Jestli mu vůbec něco zbylo. Čtyři stovky. Dvě by tam v baru, kam ho zvala stará parta kolem Richarda Koledníka, mohl utratit. To by šlo. Ještě chvíli poseděl, pozoroval lidi trousící se opodál z nádražní budovy a pak cvrnknul nedopalek daleko do tmy. Oprášil si zadek, zapnul si mikinu a přeje jen se vydat zpátky do města.

Kapitola 2

Nostalgie

Město se zdálo pusté. Jenom na náměstí si všiml několika skupinek místní omladiny, posedávající a něco popíjející. Dalších pár lidí stálo okolo zaparkovaných aut. Pod jedním vozem svítily fialové neony a zevnitř duněla přebasovaná komerční hudba. Bořek si cestu zkrátil zadní dlážděnou ulicí, lemovanou litinovými lampami a prastarou kamennou zídkou, za níž se tiše valila voda řeky Berounky. Ta v těchto místech odřízla část města v podlouhlý ostrov a napájela náhon bývalých mlýnů. Slyšel zde ozvěnu svých kroků, ale jak se blížil ke Spirále, ozvaly se i první hlasy, rytmická elektronická hudba z otevřených oken a z dálky, z mostu přes Berounku, i siréna policejního auta. Její ozvěna se nesla nad řekou. Bar se nacházel o patro výš, v úrovni silnice, která zde překonávala dva mosty, jeden starý klenutý na ostrov a druhý, usazený na několika mohutných pilířích, vedoucí hlavní městskou tepnu přes řeku dál na Prahu.

Bořek vystoupal nahoru po schodech, jež ho dovedly přímo na chodník před vchod do Spirály. Postávalo tam v hloučku asi dvacet lidí a všichni hleděli směrem, odkud se blížilo modré policejní světlo. Před ním po chodníku přes most utíkala nějaká postava. Bořka světlo oslnilo, a tak si nebyl jistý, jestli je to nějaký místní výrostek nebo dospělý člověk. Policejní škoda jela těsně za ním při kraji obrubníku a nikdo z hlídky se neobtěžoval vyskočit a pronásledovat běžce po svých. Někdo za Bořkem se té scéně začal nahlas smát. Uprchlík se rychle blížil k davu a neustále otáčel hlavu. Když ho od hloučku lidí dělilo posledních patnáct metrů, ozvaly se brzdy a rychlé otevírání dveří. Bořek v ten moment na oka-

mžik zahlédl zděšení ve tváři prchajícího. Nebylo to však zděšení z policie, ale z toho, jaké divadlo tomu člověku předkládala vlastní dezorientovaná mysl.

Byl oblečený v džínových kraťasech, rozepnuté košili a nebylo mu víc než pětadvacet. To Bořek poznal. Nesmál se, jenom hleděl, jak se onen muž najednou zastavil, otočil se zmateně za sebe, potom pohlédl na hlouček před sebou. Pak viděl jenom to, jak se muž vyklání přes zábradlí mostu, přes které najednou s nečekanou obratností a pružností v těle skočil. Tma se za ním zavřela a o několik metrů níže byl slyšet náraz na vodní hladinu. Kolem Bořka proběhl jeden z policajtů. Hlasitě nadával a mířil dolů po schodech, kudy Bořek přišel.

Ten mezi užaslymi výrazy za svými zády najednou zaslechl: „Bořku? No ty vole Bóro, jsi to ty? Ježíši, no nekecej! Ty vole fakt jsi to ty! Viděl jsi taky toho nafetovaného magora, co skočil?! Ty víš, kdy přijít na mejdan! Co ten fíz! Jde tam za ním?“

Bořek se trochu zmateně otočil, ale poznával ten hlas. Někdo ze zadu zatím začal volat: „A.C.A.B.! A.C.A.B.! Nechte toho chudáka, vždyť se kvůli vám utopí!“

Jindřich Skalický, skoro dva metry vysoký dlouhán s úzkými rameny, ostrými rysy a tmavými vlnitými vlasy, v nichž měl posazené sluneční brýle s bíle svítícími obroučkami, držel v jedné ruce láhev heinekenu a druhou natáhl k Bořkovi: „Nazdar, chlapáku!“

Do tváře mu ostře svítla světla policejního auta a Bořek si hned všiml, že už nenosí hrot v obočí.

„Ahoj Jindro,“ odpověděl docela tiše Bořek, nebo mu to tak alespoň v tom hluku okolo sebe připadalo. Nevěděl proč, ale přišel si najednou lehce zmatený, zaskočený. Jako by se tady snad nakonec ocitl omylem, nedopatřením.

Chtěl ještě něco dodat, ale už v náladě si lebedící Jindřich, dříve jeden z nejšikovnějších stavitelů soundsystemů, tedy soustav výkonných reproduktorů pro často nelegální

večírky, ho přerušil: „Tak co to bengo? Viděl jsi, jestli tam za ním šel? Za feťákem! Ti povídám, to byl určitě jeden z těch, co bydlej v tý ruině pod dálničním mostem, jak se jede k nemocnici!“

Jindřich kroutil hlavou a smál se. Musel si chytit brýle, které mu spadly do čela. Bořek se nesmál.

„Co je ti? Tváříš se nějak zaraženě, a přitom se nám tady odehrává prvotřídní biják, ty vole!“

„Radši si půjdu dát něco dovnitř,“ odpověděl mu Bořek, aby se z nastalé situace vyprostil.

Uvnitř Spirály hluk z ulice upozadila klidnější, nostalgicky devadesátková elektronická hudba s podmanivě hypnotickými, šamansky tribalovými rytmy. Hutné beaty se přes sebe valily a střídaly je atmosférické plochy bez bicích. Bořek si okamžitě vzpomněl, že má doma v přepravkách spoustu podobné hudby na vinylech, které si však už několik let nemá na čem přehrát. Dříve tolik pečlivě skládaná sbírka, dnes jenom jakýsi fragment minulosti.

Rozepnul si mikinu a rozhlédl se. U oken po levé straně postávalo asi deset lidí, kteří měli na předních stolech rozpitá piva, položené cigarety a zapalovače. Vpravo u vkusně nasvíceného baru bylo prázdné. Nesympatický barman s propadlými tvářemi v kontrastu s krásnou krátkovlasou barmankou myli nádobí. Využívali chvíle, než se lidi zvenku opět nahnou dovnitř. Barman se na Bořka ani nepodíval, ona se naopak roztomile usmála. Část poměrně dlouhého prostoru v polovině přepažovala stěna s úzkým průzorem. Bořek si přes něj všiml, že se vzadu nachází jakýsi potměnělý lounge s pohovkami, křesly, skromným tanečním parketem a výklenkem pro dýdžeje. Tam většinu svých dávných přátel předpokládal, protože vpředu nikoho nepoznával. Byli zde sami studenti kolem dvaceti let. Připadal si tu téměř nemístně. Na baru si od pozorné barmanky poručil neperlivou vodu a vytratil se dozadu.

Překvapilo ho, že tam není ani moc zakouřeno. Pak si všiml otevřeného okna. Alespoň ho nebude tabákový kouř dráždit k tomu, aby si ubalil, pomyslel si. Za rohem pohlédl na pohovky. Okamžitě z nich vstaly tři postavy a mířily k němu. Poznal je hned a uvědomil si, jak málo se ti lidé změnili. Richard Koledník a dnes už jeho žena Olina, Adam a od DJ pultu zdravil oplácáný, a tak nějak vesele zakulacený Michal, jemuž vždy říkali Golem. Všichni se kdysi potkali před bednami, před soundsystémy. Spojila je freetekno scéna, svobodná „do it yourself“ hudební subkultura plná rychlé a tvrdé elektronické hudby, která většinu z nich provázela životem až do roku 2005, kdy Paroubkovi těžkooděnci rozehnali zlovomý hudební festival CzechTek poblíž Tachova. Zároveň jako by tam vodní děla mnohým z nich hlásala novou etapu. Že teď už je čas na kariéru, na rodinu, když svoboda a freetekno přestaly být takové, jaké do té doby v jejich vlastních představách byly.

„On fakt přišel! Pan neviditelný! Vždyť jsme o tobě neslyšeli aspoň pět let, člověče!“ rozzářil se Richard a i jeho žena se na něho otočila. „Já jsem ti říkala, že si to přečte a zašteskne se mu.“

Bořek vlastně nevěděl, jestli mají Richard, Olina i ostatní náklonnost ke zmíněné hudební scéně dodnes. Na CzechTeku 2005 s nimi už nebyl, naposledy se viděli někdy v roce 2003. Richard měl pravdu, bylo to pět dlouhých, divokých let.

Všichni se s Bořkem pozdravili, Olina ho dokonce objala. Téměř mateřsky, jako ztraceného syna. Až teď si všiml, že ona přece jen viditelně zestárla a pokud si vzpomínal, jednou ji ve městě zdálky zahlédl nastupovat do auta se dvěma malými dětmi. Tenkrát se však otočil a šel raději jinudy. Richard se nezměnil vůbec. Pořád si vázal své světlé vlasy do culíku, pořád nosil ty přehnaně seriózní dioptrické brýle, poznávací znamení většiny zaměstnanců v IT, a mluvil způsobem, že by mohl někde přednášet. Bořek si později uvědomil, že jediný, kdo zůstal zaseklý někde v bezstarostném mládí, bez

jakékoli hranice zenitu, byl Adam. Vytahaná mikina s velkou nášivkou na zádech, zelené kapsáče, široké rozešmajdané tenisky, ale hlavně přetrvávající dětská nesmělost, již dokázal setřást většinou jenom s pár jointy marihuany nebo extází nad ránem. To on teď Bořka v mysli přemístil do minulosti tak, až mu zatrnulo a nakrátko jím projel osten úzkosti.

„Kolik vás tady je? Venku jsem viděl už jenom Jindřicha,“ zeptal se Bořek, když se usadili. Přišlo mu, že vidí více sklenic a rozpitých drinků.

„Zatím jenom těchhle nás pár. Ale počkej, vlastně se tady ještě ukázala Vilma se Zbyškem,“ odpověděl Richard a podíval se na svoji ženu, která kývla.

„Jo jo, Vilma se Zbýšou se tu mihnuli.“

Teď už Bořek zůstal v minulosti zcela polapený. Vždyť právě Vilma Pleslová, ta tenkrát divoce vyhlížející rudovláska s kočičím výrazem, šedomodryma očima a špičatým nosem, byla jedním z prvních lidí ze scény, které blízce poznal a k nimž si našel důvěrný vztah. Byť jenom přátelský. Vzpomínal na jízdy autem v otevřeném kufru po širých loukách při rozbřesku, na nekončící hodiny těsně před branami stěn soundsystémů, na sdílení místa pod celtou kdesi uprostřed zarůstajících vojenských objektů, kde se ilegální hudební festivaly pořádaly, i na dlouhé jízdy v kolonách směrem na meeting pointy, odkud se za hudbou vyráželo. Možná by si i dnes ještě vzpomněl na některá hesla, vedoucí na infolinky organizátorů těchto festivalů. Šlo tehdy totiž o to, udržet ta místa v tajnosti před policií. Ale to bylo dávno...

Vilmu neviděl ještě déle, protože vychovávala holčičku, kterou v jejích prvních letech zanedbávala, protože se stala matkou mnohem dříve, než si přála. Jak ta se asi změnila? Hrud' mu rozehrálo vzrušení, až naráz vypil polovinu své minerálky. Pocítil i strach. Jak je na tom Vilma dnes? V životě to nikdy neměla lehké. Zmocnila se ho obava, jak se na ní všechno podepsalo. Co všechno jí vyčte z tváře, až ji spatří. Měl strach, jestli na tom nebude hůř, než býval on sám.

Zvláštní pesimistické tušení. Rozhlédl se. Do očí mu zastřeně, hypnoticky problikávala světla policejního majáku, která sem okny dosud pronikala. Viděl, jak se modrá barva rozlévá po lesklém stole, kde přiznávala nedokonale umyté kroužky od sklenic. Raději se s ostatními znovu dal do řeči a nechal ty myšlenky na pokoji.

Vilma se objevila asi za dalších patnáct minut. Vyšla se Zbyškem zpoza rohu a cosi mu vyprávěla. Bořka napadlo, jestli jsou teď spolu, jestli jsou pár, a vzpomněl si, že dávno mezi nimi určitě něco proběhlo. Zbyškovi tenkrát málokterá odolala. Míval zvláštní, těžko popsateľné charisma, byl vůdčí typ a všude ho bylo plno. Vždy se někde zjevil, užil si party na 150 % a pak zase zmizel, bůhví kdy, bůhví s kým, bůhví pod vlivem kolika substancí. Teď však vypadal úplně odlišně. Menší pupek, nevzhledně zaškracený páskem, o číslo větší domácká flanelová košile, a když se střetli pohledem, Zbyšek Bořkovi svým výrazem připomněl opotřebeného otce, vesnického pivaře, co si rád zajde možná tak k řece na ryby. Měl už slušně upito a kdo ví, kde předtím ještě byl. Bořka téměř ignoroval. Naopak Vilma ne. Jakmile si ho všimla, přestala vyprávět a dala si ruku před pusou. Vlasy měla snad ještě zářivější, snad karmínovější, než si Bořek pamatoval. Určitě lehce zhubla a přišla o své výrazné, pevné tvary, ale obava, že dnes bude jen jakýmsi stínem Vilmy, kterou znal a měl tolik rád za všechnu tu naturální divokost a dobrosrdečnost, byla pryč. Sice jasně zestárla a její pleť už nevypadala tak vláčně, ale pořád to byla ona.

„Bořku!“ rozzářila se její tvář. Cosi řekla otupělému Zbyškovi a vklouzla na gauč za Bořkem.

„Nikdo mi neřekl, že máš taky přijít. Já jsem si myslela... no, popravdě, vlastně jsem vůbec nevěděla, co od toho dneska čekat. Ani nevíš, jak ráda tě vidím. Víš, že už jsem skoro ani nečekala, že se ještě někdy potkáme? Že spolu budeme moct sedět a mluvit? Jen si vezmi, kolik je to let!“ začala ze sebe chrlit během toho, co si svlékala džínovou bundu.

„To kdybych věděl, že se tady potkáme... ani bych neváhal, jestli přijít. Taky tě rád vidím. A vypadáš vážně dobře. Vlastně jsi taková, jak si tě pamatuju.“

Vilma se nejspíše usmála a on nevěděl, jestli jí těmi slovy polichotil. Naklonila hlavu. Vlasy se jí svezly po ramenou. Pozorně si ho prohlížela, jako by hledala, jak velká lež v jeho slovech byla.

„Jak to, že jsme se nepotkali už venku?“ zeptala se docela tiše a přivírala oči.

„Nechtěl jsem přihlížet, jak si tam policajti podávají toho nebožáka. Vlastně se mi to vůbec nelíbilo. Ještě že už jsou pryč,“ dodal, když si všiml, že modrá světla zmizela.

„Pořád stejnej pacifista, co?“ pokývla a napila se ze skleničky, v níž zazvonil led.

„Jo, asi jo,“ odpověděl jí Bořek až přehnaně vážně, ač věděl, jak moc už to jednou porušil, když byl jako raněné zvíře zahrán do kouta okolnostmi, které neměly jiné východisko, než provést výpad ze zoufalství ve snaze situaci proměnit. Zamyslel se, ale to už mu Vilma rukou pročísla jeho vlnité vlasy v zadní části hlavy.

„Ty si to tam pořád necháváš delší! Jako tenkrát, když jsi chtěl dredy. A pak, kdo je takový, jakého si ho pamatujeme.“

Bořek se ten večer poprvé nahlas zasmál. Zároveň si uvědomil, že až teď si připadá uvolněný.

„Bydlíš vlastně ještě tady, v Berouně? Kolikrát jsem si říkala, jestli jsi to ty, když jsem viděla někoho povědomého na ulici. Ale nikdy jsi to ty nebyl. Vždyť jsi se nějak stěhoval tady po sídlišti, nebo ne?“

„Jsem pořád tady, ale na sídlišti už dávno ne.“

O ubytovnách nechtěl mluvit. Vilma pozorně naslouchala a on sledoval, jak se na něho se zájmem dívá.

„Víš, já jsem teď za nádražím a tam je to svět tak nějak pro sebe. A když nejsem tam, tak jsem v práci. Snažím se dělat hodně přesčasů, vydělat si, trochu se finančně zahojit,“ přiznal Bořek upřímně, ale ve skrytu doufal, že se Vilma na po-

drobnosti ptát nebude. Mýlil se. A vlastně se nemohl divit, protože právě ona byla dřív tou, jíž se dokázal svěřit.

„Počkej, počkej, takže to, co ti provedla Marika, se s tebou nějak táhne až do dneška? Vždyť už je to dávno... Kolik? Deset let? To je mrcha! Vždycky byla! Nikdy jsem ji neměla ráda,“ zamračila se Vilma, ale pak si uvědomila, snad, jako by četla Bořkovi myšlenky, že se rozhovor stáčí špatným směrem: „Promiň, to mi ujelo. Nevím, jestli o tom chceš vůbec mluvit. Jenom mi to hned naskočilo v paměti.“

Téměř ochranně mu položila ruku na rameno, a Bořek dodal: „To je v pohodě. O ni přece nikdy nešlo, důležitá byla vždycky Simona. Jenom moje dcera Simonka.“

Vilma lehce kývla, sklopila pohled a dopila svůj drink. Bořek viděl, že si najednou není jistá, co odpovědět. Nevěděla, jaká důvěra mezi nimi dodnes přetrvala. Nevěděla, co by teď bylo vhodné, a co naopak ne. Z mlčení je vytrhl až Zbyšek, který padl do gauče vedle Vilmy.

„Tak kdo se mnou půjde na brko, co?“ zeptal se a vytáhl ze zadní kapsy plechovou krabičku. Bořek s Vilmou zavrtěli hlavou.

Zbyšek pokračoval: „Tohle zůstalo mým malým svátečním tajemstvím. Kdyby mě viděla Jana! Víte, já jsem si vzal skvělou ženskou a ta mě postavila do latě. Máme teď malej bungalov nahoře na Vráži. Ale hlavně, mám teď takovýho, takhle malýho kluka,“ ukázal Zbyšek rukama velikost batolete a pak vyndal nádobíčko z krabičky.

„Rozumíte, nějakou neřest jsem si přece musel nechat! A tak, takhle jednou za čas, třeba když si zajdu na ryby... rozumíte... ubalím si,“ sděloval lehce opile a Bořek se sám pro sebe v duchu usmál, jak dobře se s těmi rybami trefil.

Večer příjemně plynul. Za gramofony se vystřídal Michal s Richardem a ten přitvrdil. Místo klidnějších rytmů zazněl přímočarý psytrance, tedy velmi rychlý, psychedelický pod-žánr trance hudby a nic na tom nezměnila ani snaha několika mladíků, kteří přišli od předních stolů prosit o komerční

písničky na přání. Nakonec se dostavilo ještě několik lidí ze staré party a zadní část baru Spirála se příjemně zaplnila.

Bořek pohlédl na Vilmu, která teď seděla na kraji protějšího gauče vedle Oliny a Jindřicha. Předtím ji spatřil samotnou na baru dlouho psát něco do telefonu a uvědomil si, na jak dlouho se odmícela. Napadlo ho, jestli se nakonec přece jen nenaplnilo něco z jeho neblahého tušení, jak moc vnitřně zloženou životem ji tady tuto noc potká. Vypadala teď jako vyměněná, jen sem tam někoho obdarovala zvláště strojeným úsměvem. Pozbyla většinu výřečnosti. Připomínala někoho, kdo přišel na důležitý pracovní pohovor, předvedl velké snažení, ale nedokázal udržet nit a nakonec shořel, odložil masku, kterou už nedokázal déle nést. Loupala etiketu z toniku a kolem, okolo stolu, se Bořkovi ve výhledu na ni, přímo do hloubky její tváře, míhaly postavy. A najednou zaslechl známé tóny. Richard na vinyly pustil Orbital – Belfast, podmanivou melancholickou skladbu z brzkých devadesátek, která se od své druhé třetiny začne zpomalovat, až téměř zastaví.

Bořek Belfast miloval a musel se podívat, kolik je hodin, protože tato skladba bývala epilogem nejedné party. Byla

teprve půlnoc. Richard však skladbu lehce ztlumil a vyšel zpoza pultu. Mávnutím na sebe upozornil, vzal k sobě Olinu všichni na ně pohlédli.

„Chtěl bych vám všem konečně prozradit, proč jsem tohle setkání po letech naplánoval. A fakt si toho vážím, že jste dneska přišli. Je vidět, že spirit Axamit Soundsystem dodnes přebývá v mnoha z našich srdcí. Sakra, a taky aby ne! Vždyť kolik nocí jsme spolu propařili a východů slunce viděli! Ale zpátky k věci... Nechci to natahovat. Chtěli jsme vás s Olinou ještě naposledy vidět, protože se už za dva týdny stěhujeme nastálo do Anglie, kde jsem dostal práci. Pro nás je to tedy konec jedné velké životní etapy a já bych si připadal provinile, kdybych žádnou rozlučku, i když už jsem se s mnoha z vás roky neviděl, neudělal. Jste nejlepší! Fakt!“

Skladba od Orbital pomalu dohrávala a všichni tleskali, plácali Richarda po zádech a přáli mu k onomu velkému životnímu rozhodnutí. Bořek pohlédl na Vilmu a ta k němu vyslala smutný úsměv. V doznívajících tónech se rázem otiskla stopa vyvěrající melancholické lítosti. Odvrátil pohled. Cítil náhle tíži a musel si odskočit. Vydechnout.

Když si na záchodech myl ruce, všiml si v zrcadle, že mu za zády prošel Richard. Zavolal na něj od pisoárů: „Bořku, počkej na mě prosím tě venku.“

A tak se opřel u zadního okna vedle východu z toalet a pozoroval, jak kus od něho nějací ještě možná teenageři hrají fotbálek. I přes hudbu slyšel rány táhel. Uvědomil si, jak se za večer prostor naplnil cigaretovým kouřem a že ho štípou oči. Pěkně si od toho odvykl. Protřel si oči palcem a ukazovákem a dál čekal.

Richard vyšel ven a zamířil k němu. Přišel velmi blízko a důvěrně se naklonil.

„Nejspíš mi do toho nic není, ale nějak vnitřně cítím, že bych chtěl znát pravdu. Protože... vždyť nám na sobě vždycky záleželo. Bořku... když jsem na tebe sháněl číslo, doneslo se mi... víš, že jsi měl nějaký velký problémy. Jako že jsi byl ve

vězení nebo tak něco. Je všechno v pořádku? Nepotřebuješ s něčím píchnout, ještě než odsud odjedeme? Pravda stejně odjede s námi, nikdo víc se o tom nedozví. Jak je to? Co se stalo? Řekni, pokud cokoli potřebuješ, chlape.”

Tak a je to tady, pomyslel si Bořek, udivený Richardovou přiopilou přímostí. Ptal se na minulost, na třináctou komnatu.

„Richarde, nemyslím si, že to chci rozebírat. Díky za starost, ale vážně, vraťme se raději k zábavě, co ty na to?” položil mu ruku na rameno. Richard zaváhal. Viděl vážnost v Bořkově tváři, jemuž právě pronikl do temného koutu života.

„Dobře, dobře, promiň, asi jsem to fakt přehnal, ale nedalo mi to. Víš co? Řekni mi aspoň, že je všechno dobrý, jo?”

Bořek s vážným výrazem řekl: „Jo, teď už snad jo. Tak pojďme... Radši se ani neptám, od koho moje číslo máš,” pokynul pak Bořek hlavou ke gaučům.

Neposeděl ani pár minut. Najednou chtěl odejít, po tom, co se Richard zeptal tak daleko za jeho linii komfortu. Zvedl se se záminkou, že jde na bar. Když si sedl na barovku, zvažoval, jestli opravdu udělat těch asi deset zbývajících kroků ke dveřím na ulici. Pohlédl tím směrem. Zvláště odevzdaným pohledem přešel po podlaze až k východu.

„Ještě něco? Pivko?” zeptal se otráveně nesympatický barman, jehož při jednom rozhovoru Adam označil jako arogantního blbečka, co se snaží hrát styl drum and bass z počítače namísto vinylů a říká si Mek... něco. Podle Adama zkrátka prvotřídní břídil, co neumí skladby pořádně míchat. Možná ani drinky, napadlo teď Bořka a rukou ukázal, aniž by si ho víc všiml, že už nic nechce. Najednou si periferně všiml, jak si někdo sedá na vedlejší barovku. Osvětlení baru Vilmě Pleslové prozářilo vlasy, až vypadaly téměř tmavorudě.

„Dáme si spolu něco?” pronesla tiše a v rukou si hrála se zapalovačem. Pak sáhla pro krabičku cigaret a jednu si vložila do úst. Vypadala unaveně.

„Já přemýšlel, že se odsud nenápadně vytratím,“ řekl Bořek s úsměvem a dodal: „vždyť víš, že jsem jenom o vodě.“

Vilma uznale pokývla, zapálila si a řekla snad ještě tišeji: „tak si dám i za tebe, Bořku Kříži.“

Zanedlouho v ruce otáčela prázdnou skleničkou tequily. Žádný citron, žádná sůl, žádné jiné triky, které vznikly jako marketing pro pití méně kvalitních tequil dovážených do Evropy.

„Ještě zvažuješ, že se vytratíš?“ pověděla pomalu.

„Vlastně docela jo,“ odpověděl Bořek, i když spát se mu po noční vůbec nechtělo.

Vilma se znovu smutně usmála: „Já totiž taky.“

Na ulici bylo pusto. Po temném asfaltu se střídavě rozlévalo oranžové světlo blikajícího semaforu nad přechodem. Bořka překvapilo, jaké už je chladno a všiml si, jak rychle si Vilma zapíná džínovou bundu až ke krku. On si přetáhl kapuci a strčil ruce do kapes mikiny. U vchodu do kadeřnictví ve vedlejším domě někdo posedával na parapetu. Ucítili odtamtud závan marihuany.

„Vy už mizíte?“ ozvalo se a Bořek poznal, že ti dva, co tam kouří jointa, jsou Adam a Zbyšek. Měli namířeno jejich směrem, a tak k nim přišli. Adam se snažil znovu zapálit vyhasínající joint a Zbyšek se vedle něj opilý a zkouřený krčil. Nikdo by neřekl, jaký to tehdy býval společenský frajírek, co šel do každé akce.

„Jo, už je čas,“ odpověděl Bořek a podíval se na Vilmu, která právě zašlápla nedopalek.

„No, co se dá dělat. Já čekal, že ještě zapaříme. Tak snad někdy příště. Doufám, že dřív, než zase za několik let, ty vole!“ zasmál se Adam a natáhl kouř hluboko do plic.

Už chtěli odejít, ale Adam je ještě zastavil: „Jo, hele, Bořku, víš, jak jsme se bavili o tvojí sbírce desek? Tak jsem si vzpomněl, že mám doma u mámy ve sklepě starší gamec. Takovej starej obyčejnej Numark, ale plně funkční. A taky dvoukanálověj mixák. Jeden kanál chrastí, ale druhej je okej.“

Člověče, já už mám jen cédéčka, takže je mi gramec úplně k ničemu. Vezmi si ho, jestli chceš. I ten mix. Fakt. Ať to můžeš připojit k bednám, nebo co máš doma za audio. Nic za to nechci. Stejně se na to ve sklepě jen práší a je to nevyužitý. Prostě k hovnu!" usmál se Adam a pak odplivl daleko do tmy někam na silnici.

„To by bylo skvělý, Adame! Ty jo, vážně moc díky za nabídku. Ale nějak se vyrovnat musíme, neblázni," koktal nevěřícně Bořek. Už asi ani nevzpomínal, kdy k němu byl někdo takhle vstřícný. Dávno se naučil, jací lidé někdy jsou. Dávno ztratil různé ideály. Adam se ale nenechal nijak přesvědčit a stál si za svým.

Když spolu s Vilmou stoupali vzhůru okolo posprejovaného plechového plotu bývalých kasáren, Bořek si uvědomil, jak moc se mu stále nechce spát. Přemýšlel, že Vilmu vyprovodí a ještě se dál projde. Vadilo mu, jak vždy trvá celý víkend, než se mu po noční srovná režim. Jak tohle může někdo vydržet až do důchodu, říkal si někdy.

„Co budeš vlastně teď dělat?" zeptala se Vilma.

„Jak to myslíš?"

„No, když ses teď se všema zase viděl. Budeš v kontaktu nebo zůstaneš už navždy samotářem, poustevníkem tam někde v tom zapomenutým koutě za městem?"

„Vždyť je to ještě Beroun, tak co povídáš," usmál se Bořek.

„Ty se normálně vyhýbáš odpovědi!" postrčila ho Vilma lehce ramenem.

„Odpověď totiž ještě neznám."

Zkoumavě na něho hleděla a pramen vlasů jí padal do tváře.

„Vůbec se to tady nezměnilo. Pořád stejně komunistický. Jenom tady máte nový kontejnery, koukám," řekl, když došli až ke garážím, nad nimiž Vilma v nízké bytovce bydlela.

„Náhodou, podívej na tu fasádu," ukázala a její úsměv konečně nebyl smutný.

„Moc pěkný,“ odpověděl ironicky a oba se zastavili. Vilma si hrála s klíči.

„Těší mě, že jsme spolu dneska mohli zavzpomínat. Takovej hezkej světlej okamžik mezi tou každodenní všedností. Vážně jsem rád, že jsi toho byla součástí... a chci, abys věděla, že když se na tebe zadívám, vidím tam někde pořád tu Vilmu, tu šťastnou holku, co vždycky rozdávala radost a já s ní moh zažít ty skvělé roky.“

Bořek Vilmu pohládl po rameni a vycítil, že je lehce dojatá. Pohlédla na zem někde mezi nimi. Uvědomil si, že mu teď připadá, jako by byli lidé, kteří si někdy dávno tolik snažili užít život, až nakonec neunesli jeho tíhu. Jako by byli lidé, kteří na sebe na tomto světě nakonec zbyli.

Když na něho Vilma znovu pohlédla, dokázal v jejím výrazu číst všechny ty roky, horskou dráhu bezstarostnosti, co už před časem dojela do cíle.

Pak, lehce nejistá, zašeptala jenom tiché: „Neodcházej...“

Uvnitř bytu panovalo absolutní ticho. Bořek tam nikdy nebyl, ač venku s autem stál už tolikrát, když vyráželi na mejdan. Stísněnou chodbou prošli potmě do kuchyně, kde Vilma rozsvítila tlumené světlo na digestoři. Někde vpravo lehce vrněla lednička a do dřezu pomalu kapala voda. Bořek viděl, že je tam poměrně uklizeno. Na stole ležela pošta a pár sešitů. Nádobí bylo umyté, kuchyňská linka čistá. Nože na magnetické liště, plastová minutka ve formě vajíčka na chlebníku a vedle něj stylová nerezová váha a naopak lacině vyhlížející stolní mixér. Nenápadně se rozhlížel, zatímco si Vilma svlékala bundu, a uvědomil si, jak moc nesvůj se cítí. Doma u žádné ženy nebyl už několik let. Tak rychle čas osamělosti plynul. Nervózně přešel rukou po kuchyňské desce.

„Dáš si něco?“ špitla, když se otočila od věšáku.

„A ty?“ zeptal se a hned si uvědomil, jak hloupě to znělo.

„Já jsem přece doma,“ usmála se, „ale chci si dát sprchu. Podívej se kolem a nabídni si něco. Táhle je Terky pokoj,

tak potichu. Záchod jsou tyhle dveře," ukázala a bez dalších slov odešla.

Bořek si našel skleničku a do ní natočil trochu studené vody. Přes slabé stěny slyšel puštěnou sprchu. Co je za posledními dveřmi, o nichž se Vilma nezmínila, mu bylo jasné. Říkal si, co by teď měl udělat. Připadal si jako školák. Jako někdo, pro něhož je tohle poprvé. Poprvé v cizím bytě. Přešel ke stolu a posadil se. Chvilí sklesle seděl, ale pak si uvědomil, jak spalující za onou nejistotou dřímá touha. Povzdechl si, vypil vodu, položil skleničku vedle neotevřené pošty a vstal. Přešel ke dveřím koupelny. Ty se právě otevřely a jeho oslepilo světlo. Pocítil ruku na své hrudi a vůni umytých vlasů. Pryč byl pach z cigaretového kouře, pryč byla všechna tíha nejistoty. Vilma byla v županu. Nic neříkala, jenom mu položila hlavu na rameno a bosou nohou pomalu přivřela dveře. Bořka napadlo něco o tom, jak k sobě opuštěné bytosti dokážou najít cestu. Potom se odhodlal, a sklonil hlavu k té její.